

Erik Ansvang

DEN NYE VERDEN

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

DEN NYE VERDEN

Erik Ansvang

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Den nye verden

Af Erik Ansvang

En ny verden er ved at blive født.
Det betyder ikke, at den gamle verden kasseres.
Erfaringerne er fundament for det nye.

Store kriser – store muligheder

Aldrig før har menneskeheden stået med så mange og så alvorlige kriser på én gang. Det skyldes, at menneskeheden har overskredet mange af naturlovenes grænser. Aldrig før har menneskeheden haft så mange muligheder for at løse så alvorlige kriser som nu. Det skyldes, at menneskeheden har overskredet mange nye teknologiske og psykologiske grænser. Antallet af accelererende udviklingslinjer er nu så mange, at ét eller andet meget afgørende uundgåeligt vil ske.

Den gamle og den nye verden overlapper hinanden. Den gamle verden styrer stadig menneskehedens tænkning, følelser og handlinger. De gamle værdinormer er stadig de stærkeste. Men de nye værdinormer sniger sig ind overalt. De nye sædekorn er sået. De spirer frem overalt. De vokser. Og de vil uundgåeligt bære frugt.

Profetiernes århundrede

Intet andet århundrede har oplevet så ufatteligt mange profetier, forudsigelser og tegn. Nogle er rene dommedagsprofetier, som forudser totalt ødelæggende katastrofer som begyndelsen på en ny tidsalder. Andre taler om den forventede tilsynekomst af en ophøjet, lysende skabning, som introducerer en ny bevidsthedens tidsalder.

Naturvidenskaben vandt over Kirken

I den gamle tidsalder forkastede menneskeheden religionen som grundlag for sit værdisystem. Meget få mennesker i den toneangivende, vestlige verden træffer i dag deres valg på grundlag af Kirkens forældede dogmer.

Den nuværende kultur er næsten udelukkende baseret på det værdisystem, der opstod i kølvandet på naturvidenskabens erkendelser. Derfor har Kirken store problemer, når den taler om en usynlig, subjektiv verden hinsides den fysiske, for eksistensen af denne gådefulde verden kan ikke bevises på naturvidenskabens præmisser, og nutidens menneskehed kræver objektive beviser for at kunne acceptere en påstand. Påstanden om, at der findes en Himmels, hvor Gud opbevarer afdøde mennesker – vel at mærke kun de mennesker, der troede på Gud på den måde, som de kristne præster kræver det – er årsag til, at Kirken tømmes for tænkende mennesker.

Objektive "beviser"

Naturvidenskaben – som de fleste har stor tillid til – taler altid udelukkende om objektive beviser. Ja, forskerne kræver objektivitet i forbindelse med enhver bevisførelse. De færreste tænker på, om der overhovedet findes det, man kalder et objektivt bevis. Dette citat fra den tibetanske mester Djwhal Khul beskriver problemet ...

"Den ortodokse naturvidenskabelige forsker er hovedsagelig beskæftiget med strukturer og forbindelser, med formernes sammensætning og med den aktivitet, der skabes af formens bestanddele og deres indbyrdes forhold og afhængighed. Kemikalierne og grundstofferne og de funktioner og roller, de spiller og deres gensidige påvirkning, når de danner alle former i alle naturriggerne, er i fokus i naturvidenskabens forskning ... Alligevel forbliver spørgsmålet om – hvad er liv, hvad er energi, eller hvordan foregår skabelsesprocessen, og hvordan er naturen af væren – ubesvarede. Spørgsmål om hvorfor og hvorfra betragtes som nytteløse og spekulative, ja nærmest uløselige. Ikke desto mindre kan disse problemer løses og spørgsmålene besvares ved hjælp af den rene fornuft og ved korrekt fungerende intuition. Denne løsning hører til indvielsens almindelige åbenbaringer."

Alice A. Bailey: *En afhandling om Hvid Magi*, s. 44-45

Kombinationen "ånd" og "videnskab"

Ifølge Djwhal Khul kan de store "uløselige" spørgsmål altså løses, men tydeligvis ikke af naturvidenskaben alene, fordi forskerne ensidigt undersøger naturens forside. Derfor er der god grund til at gå tæt på forholdet mellem naturvidenskaben og åndsvidenskaben.

Ordet "åndsvidenskab" vil muligvis skabe problemer for nogle naturvidenskabeligt orienterede mennesker. Ingen vil protestere over, at man kombinerer ordene "natur" og "videnskab". Men når man kombinerer ordene "ånd" og "videnskab", vil nogle mennesker måske opponere. Årsagen er, at naturvidenskaben benægter eksistensen af den metafysiske virkelighed, men benægtelse forandrer jo ikke virkeligheden. Tyngdeloven ophæves heller ikke, hvis man nægter at tror på den.

*"Kendsgerninger forandres ikke,
fordi de benægtes."*

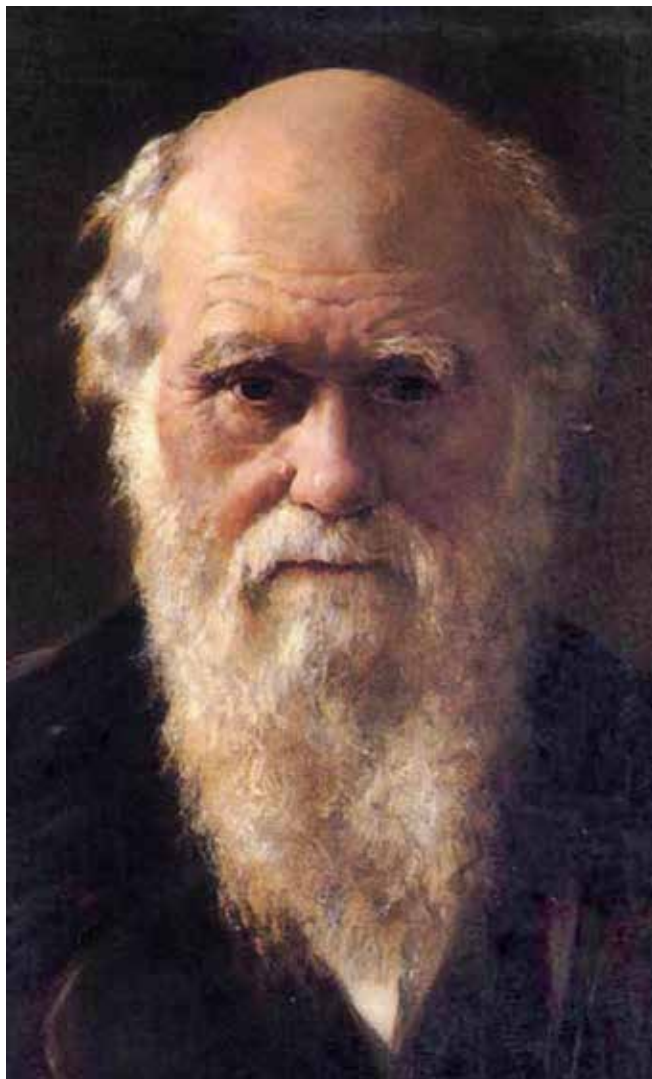
Annie Besant: *Reinkarnation*, s. 30

Men naturvidenskabens forskere og langt de fleste mennesker er så overbeviste om virkelighedens natur, at de nægter at tro på enhver tankegang, der er i modstrid med den etablerede måde at betragte tingene på. Derfor er der en tendens til at insistere på, at begivenheder, der er i modstrid med det førende naturvidenskabelige paradigme, ikke eksisterer ... eller at noget må være gået galt i eksperimentet.

Darwinismen

Den naturvidenskabelige evolutionsteori er formuleret af Charles Darwin og hans efterfølgere. Grundtanken er, at den udvikling, der har skabt de utallige former og arter i naturriggerne, er et resultat af *livsformernes* gradvise tilpasning til omgivelserne. Udviklingen skyldes udelukkende de fysiske formers tilpasning til miljøet, mens det liv, der beliver formerne, er et biprodukt af biologiske pro-

cesser. Denne darwinistiske teori er naturvidenskabens grundlæggende holdning til livet, naturen og Universet. Og denne holdning kan udtrykkes med ét ord: *materialisme*.

Charles Darwin

Åndsvidenskaben er enig i, at der er en udvikling, men i åndsvidenskaben byttes der om på årsag og virkning. Livet er *ikke* et biprodukt af de fysiske stofformers biologiske processer. Livet er et *selvstændigt* princip, der bruger formerne som redskaber i den fysiske verden. Der er en bevidsthed, som udvikler sig og styrer udviklingen af formerne, og derfor bliver de gradvis bedre egnede til at udtrykke den bevidsthed, der bor i dem. Livet og bevidstheden på planeten udgør en helhed, og man kan kalde denne helhed for planetens samlede liv eller intelligens.

Det medfører, at der er en konstant udvikling på Jorden. Ifølge åndsvidenskaben er det primært bevidstheden, der udvikler sig, og denne udvikling af bevidstheden sker gennem forskellige livsformer, som kaldes naturriger. Mineralriget, planteriget og dyreriget er derfor livsformer. Menneskeriget udgør også en formtype, som bevidstheden udvikler sig igennem. Og der findes naturligvis formtyper over menneskeriget. Det er ubeskriveligt naivt at tro, at mennesket er enestående og det absolut optimale, som Kosmos og hele evolutionen har kunnet skabe i årmilliardernes løb.

Et kort historisk tilbageblik

Engang var den kristne kirkes verdenssyn det totalt herskende paradigme. Præsteskabet var reelt både datidens politikere og videnskabsmænd. Religion, politik og videnskab udgjorde en helhed. Der blev måske ikke åbenlyst undervist i det herskende verdenssyn, men det var det ubestridte fundament, og det gennemsyrede og styrede hele samfundslivet.

Deling af territoriet

Naturvidenskaben er opstået i kølvandet af et kulturelt skift i det 17. århundrede. Dengang opstod der en voldsom spænding mellem Kirken og naturvidenskaben, som resulterede i en deling af territoriet. Stof og fysisk kraft gik til naturvidenskaben. Sind og ånd gik til Kirken.

Naturvidenskaben har sandsynligvis været irriteret over Kirkens krav om ubetinget tro uden tænkning, skepticisme og kritiske spørgsmål, og det er muligvis årsagen til, at naturvidenskaben fra starten har valgt en grundlæggende arbejdshypotese, der er baseret på *adskilthed*. Naturvidenskaben skilles fra religionen. Ånden skilles fra stoffet. Organismen skilles fra miljøet ... etc.

Værdier var et indre anliggende

Da naturvidenskaben gjorde sit indtog på verdensscenen bevægede menneskeheden sig derfor væk fra en periode i historien, hvor det gældende værdisystem var et *indre anliggende*. Det var et indre anliggende, fordi det var baseret på den enkeltes forhold til Gud. Naturligvis var det hele styret af de gældende religiøse dogmer, men grundlaget var ikke desto mindre det enkelte menneskes tro på en subjektiv virkelighed. *Sandhedsbegrebet var noget subjektivt. Sandheden var en indre erkendelse.*

Industrisamfundet bygger på distance

Naturvidenskabens interesse for intuitiv erkendelse forsvandt efterhånden, og navnlig i Vesten holdt mennesket op med at stole på sin indre stemme. I stedet fik det stigende tillid til ydre måleresultater og logisk analyse. Den konkrete tænkning blev voldsomt stimuleret, mens intuitionen stille og ubemærket tørrede ud.

*Hvis man forsøger at være helt objektiv,
mister man sin indfølelse.*

Men ingen satte spørgsmålstegn ved naturvidenskabens nye verdensbillede. Naturvidenskabens resultater var simpelthen for imponerende til, at nogen vovede at tænke kritisk, for ud af det nye paradigme voksede industrisamfundet med alle dets teknologiske goder og bekvemmeligheder. Industrisamfundet er ubetinget et resultat af naturvidenskabens erkendelser. Og dette samfund bygger på distance, fordi værdierne bygger på andres tekniske formåen.

Materialisme er blevet nutidens religion

Det medførte, at sandhedsbegrebet blev noget absolut. Man mente, at sandheden om livet kunne afdækkes af enhver gennem eksperiment. Sandheden var ikke længere noget, der blev erkendt inde i det enkelte menneske, men kun kunne erkendes udenfor mennesket. *Sandheden blev objektiv.* Naturvidenskaben skabte en sandhed, der er ens for alle.

I stedet for at tro på egen indre autoritet, tror mennesket nu på ydre autoriteter i skikkelse af eksperter og forskere. Og her står menneskeheden i dag. I dag tror flertallet på naturvidenskaben. Naturvidenskabens forskere er nutidens præsteskab. Materialismen er blevet nutidens religion.

Naturvidenskab er en tro

Det er ikke almindeligt at kalde naturvidenskaben for en tro, og man kan med rette spørge: *"Hvis den er en religion og derfor bare noget, man tror, betyder det så, at den ikke fortæller sandheden?"* Spørgsmålet kan ikke besvares med et ja eller et nej. Alle "tankeskoler" – som f.eks. etiske, sociologiske, religiøse,

naturvidenskabelige etc. – præsenterer hver især en del af sandheden. *Aldrig hele sandheden*. Problemet er imidlertid, at repræsentanterne som regel betragter deres del som hele sandheden. Selvfølgelig opstår der strid, når flere tankeretninger anser sit eget brudstykke af sandheden for den fulde sandhed og afviser andres opfattelse af sandheden.

Ethvert livssyn er udsprunget af en sandhed

Ethvert grundlæggende livssyn er udsprunget af en sandhed. Ofte præsenteres den i en ufuldstændig eller fordrejet eller måske endda misforstået form. Men det ændrer ikke den kendsgerning, at den dybest set er opstået af en sandhed. Det betyder ikke, at en sandhed, der er fordrejet til ukendelighed, stadig er sand. Mennesket skal stadig udvikle og bruge sin skelneevne ved at skelne mellem sandt og usandt. Og man løser intet ved blot at afvise nye tanker, og holde sig til det gamle og anerkendte, for man kan lade sig narre af både det man tror, og det man afviser. Søren Kierkegaard sagde det sådan:

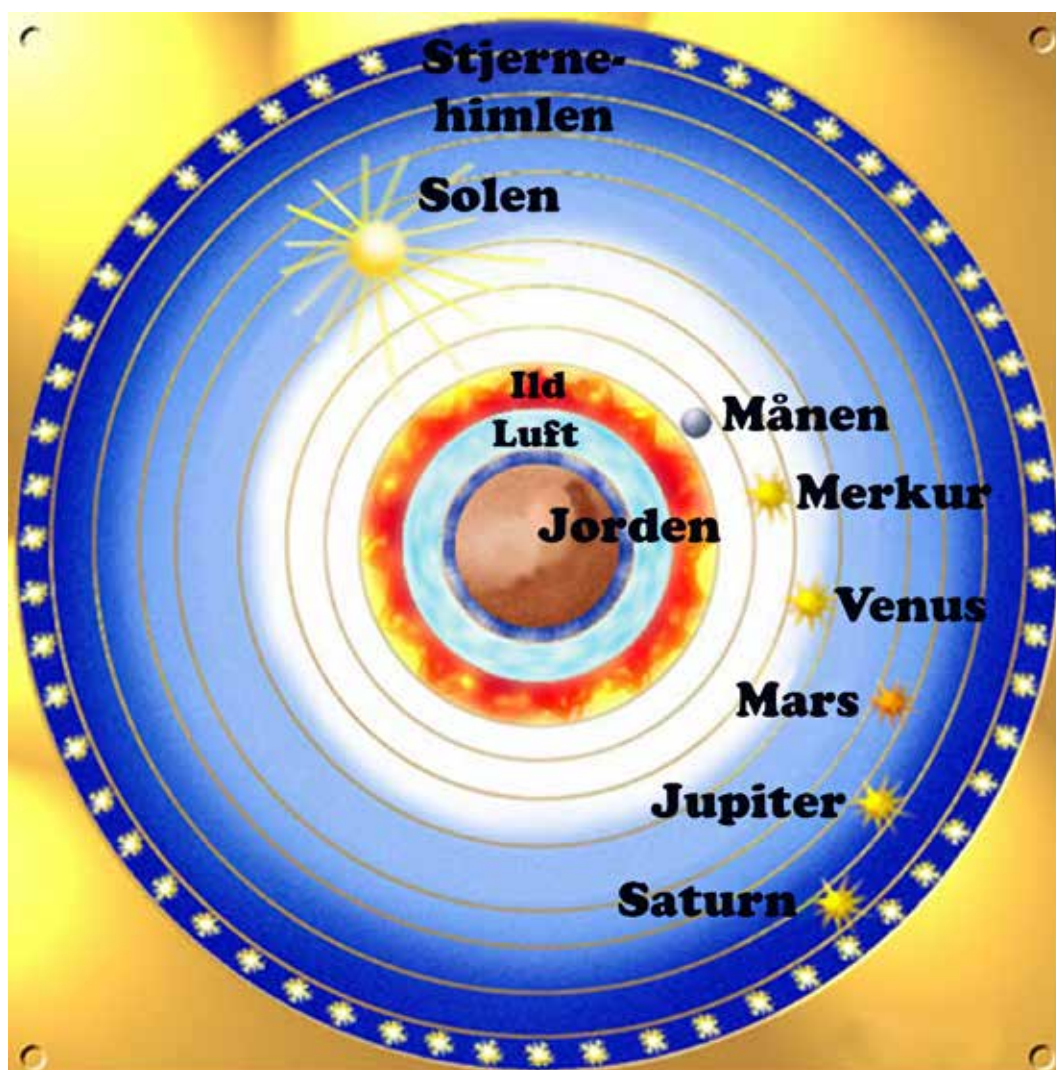

*"Man kan blive narret på to måder:
Den ene ved at tro på noget, der ikke er sandt.
Den anden ved at nægte at tro på noget, der er sandt."*

Naturvidenskaben har ikke givet plads til andre sandheder end de, der falder indenfor de naturvidenskabelige rammer, og derved narrer de sig selv ved at afvise mange ægte sandheder.

Gammel konservatisme

Naturvidenskabens konservatisme er ikke ny. Alle ved for eksempel, at mennesket i årtusinder troede, at Jorden var Universets centrum, og at Solen kredsede omkring Jorden. Denne antagelse var baseret på den naturvidenskabelige erkendelsesmetode, for man troede ganske enkelt på det, man kunne iagttage ved hjælp af det fysiske syn. Denne tro var så klippefast, at alle betragtede den som en indiskutabel "sandhed" – en "sandhed", der desuden blev bakket op af Kirken. Men i det 16. århundrede kom Kopernikus med en revolutionerende ide. Kopernikus var ganske vist inspireret af de gamle egyptere, hvad han selv senere bekræftede, men hans ide krævede, at man skulle tænke abstrakt i stedet for konkret. Han påstod nemlig, at det er Jorden, der kredser omkring Solen og ikke omvendt. Virkeligheden var altså en anden end den, der kunne iagttages med de fysiske sanser.

I dag tror mange sandsynligvis, at datidens tænkere blev vildt begejstrede, og jublende accepterede Kopernikus' nye, revolutionerende ide. Det gjorde de overhovedet ikke. Det tog 100 år, hvor de kloge hoveder skændtes og diskuterede for og imod. Endelig langt om længe blev den gamle "virkelighed" forkastet, og den nye "virkelighed" blev accepteret. Og i mellemtiden havde virkeligheden været den samme hele tiden.

Det mest bemærkelsesværdige var måske, at det ikke var nye opdagelser, der overbeviste datidens videnskab, for planeternes bevægelse havde jo ikke ændret sig. Det eneste, der ændrede sig var forskernes begrebsverden. En grundlæggende forandring i forskernes forståelse kaldes for skabelse af et nyt paradigme.

Et paradigme – en superteori

Et paradigme er en superteori. Det er en grundmodel af virkeligheden inden for en speciel videnskab. Et paradigme styrer måden, hvorpå en forsker tænker, opstiller teorier og fortolker de eksperimentelle iagttagelser.

Der er intet forkert i at definere rammer og opstille teoretiske modeller for de eksperimenter, man udfører. Faktisk er det en forudsætning. Problemet er, at når paradigmer først er accepterede, drages de sjældent i tvivl. De bliver selvbevarende og selvforstærkende videnskabelige dogmer, fordi forskerne vil være tilbøjelige til at acceptere de fænomener, der passer ind i modellen, og forkaste de fænomener der ikke gør det.

Må presses til paradigmeskift

Men historien har vist, at der altid kommer en tid, hvor de fænomener, der ikke passer ind i modellen, bliver så mange og så almindeligt anerkendt, at de umuligt kan ignoreres. Det resulterer til sidst i et paradigmeskift. Et paradigmeskift forudsætter, at gamle grænser overskrides og nedbrydes. Men hvorfor er disse grænser der overhovedet? Nogen må jo have sat dem! Man må ikke glemme, at grænserne kun er der, fordi mennesket selv har defineret dem som grænser.

De nuværende grænser udtrykker blot grænsen for, hvad naturvidenskaben har erkendt – ikke grænsen for, hvad der kan erkendes.

Tilfældighed

Disse oplysninger er unægtelig i modstrid med darwinismen, som siger, at de grundlæggende livsformer opstod "helt tilfældigt" og "helt af sig selv". Naturvidenskaben er baseret på teorien om, at skabelsen og udviklingen er baseret på ren og skær tilfældighed. Der er ingen overordnet eller styrende intelligens bag naturens love og processer.

*"En person, der bruger ordet "tilfældighed"
er blot nået til grænsen for sin erkendelse."*

Annie Besant

Annie Besant skriver, at det er helt ubegribeligt, at intelligente mennesker kan tro på, at maskiner kan skabe sig selv og derefter være selvbevægende. Men hvis naturvidenskaben accepterede en bagvedliggende intelligens, åndskraft eller en Gud, ville den trænge ind på religionens territorium, og dette territorium tilhører som sagt Kirken.

Mennesket er en maskine

Naturvidenskabens teori betyder, at mennesket er en maskine, som udelukkende fungerer efter mekanikkens love. Der er ingen indre instans. Ingen styrende intelligens. Alt er udtryk for molekyleprocesser, og alt sker tilfældigt og helt af sig selv. Men hvad er konsekvensen af denne teori?

Eksempel: Den trætte maskine

Det betyder, at kroppen helt tilfældigt bliver træt i dagens løb. Husk på – mennesket er en maskine. Det undrer tilsyneladende ikke naturvidenskabens forskere, at andre maskiner ikke bliver trætte, og trænger til en god lang søvn efter en hård arbejdsdag.

Eksempel: Tænd/sluk for bilmotoren

Føreren af en bil trækker tændingsnøglen, når motoren skal stoppe, men hvem slukker for den menneskelige maskine, når den lægger sig til at sove? Og hvem tænder for den om morgenen, når den skal vågne igen. Der er jo ingen indre instans eller intelligens, der tager disse beslutninger ifølge naturvidenskaben. Kroppen skal sove, fordi den er ved at løbe tør for energi. Den skal "tankes op", og det sker alene ved, at den ligger stille i mange timer. Men tanken på en bil fyldes ikke automatisk ligesom "menneskemaskinen", bare fordi bilen står stille en hel nat i garagen.

Eksempel: Den tvivlende computer

Man sammenligner ofte mennesket med en computer. Et menneske kan være i syv sind, men kan en computer også det? Kan den være ulogisk? Kan den blive forlegen? Kan den være fjollet? Kan den være ironisk? Eller fornærmet?

Eksempel: Den religiøse bil

Ifølge naturvidenskaben må mennesket være en maskine med et guddommeligt instinkt. Men hvem har oplevet en bil, der står og takker Gud, fordi Han har skabt den? Hvis nogen takker Gud, er det snarere bilejeren, der takker Gud, for dette tekniske vidunder, som navnlig mange mænd forelsker sig i.

Eksempel: Håndmikseren, der vil være boremaskine

Ifølge naturvidenskaben er mennesket en maskine, der kan beslutte at skifte job for at prøve noget helt andet og fungere på nye måder. Hvem har oplevet, at en håndmikser pludselig beslutter, at den vil være boremaskine?

Eksempel: Wilhelm Freddie

Hvis man skal acceptere naturvidenskabens teori om, at mennesket er en maskine, vil det være relevant at spørge: Hvad er formålet med denne maskine? Hvad skal den producere?

På en maleriudstilling med arbejder af den danske surrealist Wilhelm Freddie så man engang et maleri, der på en provokerende måde illustrerede naturvidenskabens grundholdning til mennesket som en maskine. Wilhelm Freddie's maleri viste konsekvensen af det mekanistiske menneskesyn, for maleriet forestillede en menneskemaskine. Menneskemaskinen var en kompliceret mekanisk konstruktion med mange ledninger, tandhjul, cylindre etc. I den ene ende af maskinen transportererede et samlebånd madvarer ind i en åbning forrest i maskinen – i maskinens "mund". På samlebåndet havde Wilhelm Freddie placeret lagkager, kartofler, flæsketeg, kager, kaffe, mælk etc. Disse madvarer forsvandt ind i menneskemaskinen. Her blev de bearbejdet og ud af den anden ende kom der ... afføring.

Freddie's konklusion er derfor, at ud fra et mekanistisk verdensbillede er det væsentligste menneskelige produkt afføring. Maleriet er bestemt ikke et hyggeligt sofastykke, men det er et udmærket billede at have for øje, når man vurderer naturvidenskabens forestilling om mennesket som en maskine.

José de Ribera's maleri af Franz af Assisi

Man kan også spørge på en anden måde. Var Mozarts, Michelangelos, Shakespeares og andre store kunstneres ufattelige kreativitet bare udtryk for helt tilfældige molekyleprocesser? Var Franz af Assisis idealistiske, åndelige hengivenhed intet andet end en tilfældig molekyleproces? Og hvad med en dybtfølt forelskelse? Eller findes der mon andre og mere logiske forklaringer end tilfældighed?

Den frie vilje

Tilfældighed er den ene naturvidenskabelige "grundlov". Naturvidenskaben bygger desuden på opfattelsen af, at alt i Universet styres af uomgængelige love. Det betyder, at alt hvad der sker, vil ske som følge af disse lovmæssigheder. Der er ingen sjæl eller indre styrende instans. Derfor er det alene fysikken, der bestemmer menneskets følelser, tanker og handlinger. Det er også fysikken, der bestemmer menneskets tro – altså om man bliver religiøs eller ateist. Der er ikke tale om valg, men om fysiske processer. Mennesket selv kan ikke gribe ind. Alt sker, fordi det skal ske i følge naturlovene. Alle, der læser denne artikel, gør det derfor ikke af egen fri vilje. Det er helt tilfældigt, at man nu sidder og læser disse linjer. Den frie vilje eksisterer simpelthen ikke. Dét, der opleves som frie valg, skyldes alene årsager, man ikke er opmærksom på, forklarer naturvidenskaben.

Ved nærmere eftertanke er det et uhyggeligt livssyn, for etik og moral forudsætter fri vilje. Uden fri vilje er mennesket uden moralsk ansvar. Mennesket er bare en maskine, der reagerer automatisk på naturlovenes påvirkninger. Maskiner kan ikke stilles til ansvar.

Fri vilje eller frie valg?

Åndsvidenskaben er dybest set enig med naturvidenskaben. Ifølge åndsvidenskaben har mennesket ikke en fri vilje. Medfører det, at åndsvidenskaben accepterer determinisme – at alt er styret af en forud fastlagt skæbne? Nej – udsagnet skal forstås rigtigt. Personligheden – dvs. mennesket i inkarnation – har ikke en fri vilje, for personligheden er til enhver tid underlagt karmiske lovmæssigheder (årsag og virkning) eller sjælens hensigt, og sjælens hensigt er igen udtryk for åndens eller monadens vilje. Som personligheder har mennesket derfor ingen fri vilje, men det har *frie valg*. Som personligheder foretager ethvert menneske konstant forskellige valg, og konsekvenserne af disse valg (årsag og virkning) resulterer i erfaring eller større indsigt i naturens lovmæssigheder.

Den norske journalist og forfatter Erik Dammann fortæller om en tankevækkende episode, hvor han spurgte en overlæge i psykiatri, hvad han mente om begrebet "fri vilje". Lægen svarede, at han selvfølgelig helst ville tro, at mennesket kan foretage frie valg, men at det efter hans mening ikke er muligt, fordi der altid er en årsag bag det, man tror, er en selvstændig, fri beslutning. Erik Dammann vidste, at overlægen var stærkt engageret i samfundsmæssige spørgsmål, og derfor spurgte han ham, hvorfor han var aktiv i bevægelser som "Nej til atomvåben" og "Fremtiden i vores hænder". Sådan et engagement må jo være baseret på troen om, at mennesket kan forandre udviklingen i verden gennem sit frie valg. Overlægen blev svar skyldig.

Episoden viser klart sammenblandingen af fri vilje og frie valg. Det enkelte menneskes liv har et mål og en hensigt, og sjælen inkarnerer i en personlighed for at opfylde denne hensigt. Set i dette perspektiv er kursen lagt. Men i inkarnationen foretager mennesket konstant valg, som kan være for eller imod sjælens hensigt, og dermed kan man frit påvirke udviklingen for sig selv og for omgivelserne. Hvis de frie valg er imod sjælens hensigt, etablerer den en krise, som har til formål at ændre det forkerte valg til et rigtigt.

Hvis generne styrer er fri vilje utænkelig

Ifølge den materialistiske menneskeforståelse er tanker, følelser og handlinger et resultat af molekylære processer i hjernen og organismen i samspil med omverdenen og styret af genetiske forhold. Hvis det er korrekt, er fri vilje utænkelig. Fri vilje er simpelthen utænkelig uden en åndelig forståelse af menneskets sjæl og sind.

Det er årsagen til, at naturvidenskaben fastholder dogmet om, at mennesket ikke har en fri vilje, for hvis naturvidenskaben accepterer, at der findes en instans i mennesket, der ikke er underlagt den fysiske lovmæssighed, må den uundgåeligt stille spørgsmålet: "Hvor skulle denne åndskraft komme fra?"

Naturvidenskaben er ikke begejstret for filosofiske spørgsmål, og mange undgår dem bevidst eller ubevidst. Men en del forskere begynder at stille disse spørgsmål uden dog at tale højt om det. Få er så modige, at de har sat ord på de kontroversielle spørgsmål. En af dem er fysikeren Max Planck, som sagde:

*"Ingen videnskab kan undvære
det metafysiske standpunkt, der viser sig
ved troen på eksistensen af en ikke-materiel verden,
som delvis kan erkendes gennem forskning."*

Bemærk at Max Planck bruger ordet "tro" i forbindelse med det metafysiske, men han tilføjer straks, at disse trosforestillinger kan erkendes – altså eksisterer de.

Naturvidenskabens erkendelsesmetoder

Naturvidenskaben er faktisk ved at nærme sig de åndsvidenskabelige erkendelser, og der er derfor grundlag for en sammensmeltning af de naturvidenskabelige og de åndsvidenskabelige forskningsmetoder.

Den almindelige opfattelse er, at naturvidenskaben analyserer virkeligheden efter logiske og uangribelige forskningsregler, og denne forskning resulterer i uangribelige beviser og endegyldige sandheder. Forskningen foretages primært af enkeltpersoner, som finder og samler den ene "sandhed" efter den anden. Naturvidenskaben giver imidlertid ikke et samlet billede af virkeligheden, og derfor heller ikke af sandheden. Men hvad er det så, den gør?

Empirismen

Naturvidenskaben giver menneskeheden to ting ...

1. Den undersøger verden.
2. Den forsøger at forklare verden.

Naturvidenskabens forsøg på at undersøge og forklare verden kaldes "empirisme". Empirisk forskning er erfaringsbaseret forskning. Den er baseret på iagttagelse ved hjælp af de fysiske sanser. Målet er at nå frem til en teori eller en sandsynlighedsberegning. På baggrund af iagttagelser forsøger man at drage nogle konklusioner og formulere dem som en lovmæssighed.

Rationalismen

Men ét er iagttagelsen, noget andet er forklaringen på det, der iagttages. Naturvidenskabens forskere forsøger naturligvis at give en rationel forklaring på deres iagttagelser. Som regel sættes der lighedstegn mellem disse forklaringer og virkeligheden. Men forklaringen er ikke virkeligheden. Forklaringen er en abstraktion på virkeligheden.

Et landkort er ikke lig landskabet

For eksempel er et landkort ikke lig med landskabet, men et billede på landskabet. En planche med kurver og søjler kan forklare noget om virkeligheden, men den er ikke virkeligheden. Videnskabelige teorier og forklaringsmodeller kan illustrere aspekter af virkeligheden, men er ikke selve virkeligheden. De er *abstraktioner* af virkeligheden. At disse abstraktioner er absolut nødvendige, hvis man ønsker at skabe sig et overblik over virkeligheden, er en anden sag.

Fysikere arbejder eksempelvis med matematiske ligninger i et forsøg på at beskrive verden, og de præsenterer nogle teorier eller sandsynlighedsberegninger. Man opbygger en matematisk eller logisk teori på grundlag af ubeviste grundsætninger.

Eksperimenter afdækker kun sandsynligheder

Det er meget sjældent, at naturvidenskabens forskere indrømmer, at det eneste, de gør, er at præsentere menneskeheden for *teorier* og *sandsynligheder*. Som regel påstår de, at deres iagttagelser og deres forklaringer er virkeligheden. Uanset om et eksperiment giver det samme resultat flere tusinde gange, er der imidlertid aldrig sikkerhed for, at det i alle situationer og i al evighed vil gøre det samme. Ethvert eksperiment repræsenterer altid kun en sandsynlighed.

Den danske historiker mag. art. Bent Raymond Jørgensen bruger eksemplet med de hvide svaner. Han fortæller, at europæiske naturforskere, der forsker i svanernes liv, udelukkende iagttager hvide svaner, ganske enkelt fordi der kun er hvide svaner i denne del af verden. En sandsynlighedsberegning på grundlag

af mange tusinde iagttagelser vil føre til den definitive konklusion: *Svaner er hvide*. Men rejser bare én af forskerne til Australien, møder han måske en sort svane. Moralen er, at iagttagelse og forklaring kun fører til en teori eller en sandsynlighed. *Aldrig til den fulde sandhed*.

Den sandsynlige og den virkelige virkelighed

Der er imidlertid et endnu større problem end erkendelsen af forskellen mellem den sandsynlige virkelighed og den virkelige virkelighed – hvis den overhovedet kan erkendes. Selvom naturvidenskaben forsker ved hjælp af iagttagelse, ændrer den ikke altid forklaringerne eller teorierne, så de kommer i overensstemmelse med iagttagelsen.

Hvornår er konklusioner korrekte?

Problemet er naturligvis, at når en forsker når frem til en konklusion, hvordan kan man så vide, om den er rigtig? Ingen forskere – heller ikke de åndsvidenskabelige – kan nogensinde vide med sikkerhed, om deres konklusioner er korrekte. Med andre ord – de kan aldrig være sikre på, hvad der er sandheden.

Ingen har patent på sandheden

I dag er det ikke naturvidenskaben alene, der forsøger at besvare livets store spørgsmål. En lang række organisationer, systemer og enkeltpersoner giver hver især deres bud på mange af livets store og grundlæggende spørgsmål. Det har fået mange til at tro, at den alternative bølge ikke alene repræsenterer et alternativt verdensbillede, men et nyt *samlet* verdensbillede.

Det gør den heller ikke! De mange retninger og bevægelser kan have mange lighedspunkter, men de alternative svar på de store spørgsmål er også meget forskellige, når man ser dem efter i sømmene. New age-bevægelsen kan derfor heller ikke påberåbe sig, at den kender sandheden.

Det essentielle i dette spørgsmål er ikke at afgøre, om den ene videnskab er bedre end den anden. Det væsentlige er, at naturvidenskabens autoritet og stærke stilling udfordres af nye tankeretninger, og at den vildt overdrevne tillid til naturvidenskabens forskeres viden drages i tvivl af flere og flere af verdens tænkere. Det åbner vejen til nye tanke- og bevissæt, som på længere sigt kan smelte naturvidenskaben og åndsvidenskaben sammen til en helhedsvidenskab. Og det er en forudsætning for menneskehedens videre udvikling.

En helhedsvidenskab giver heller ikke hele svaret

En helhedsvidenskab vil heller ikke give den fulde sandhed om livet oprindelse og mål, for siden Universets skabelse har evolutionen bevæget sig imod stadig større kompleksitet, mangfoldighed og indbyrdes forbundethed. Og denne proces fortsætter i uendeligheden og fortaber sig i evigheden. Der findes ikke et endegyldigt svar på, hvad sandheden er. Det Ene Liv kan ikke erkendes, for det kræver en adskillelse mellem selve erkendelsen og den, der erkender.

Men en helhedsvidenskab kan udvide menneskets bevidsthed og give den nye dimensioner. Og ifølge åndsvidenskaben er det dét, livet drejer sig om – *udvikling af bevidstheden*. Uden en helhedsvidenskab, der samler de naturvidenskabelige og de åndsvidenskabelige erkendelser til en helhed, kommer mennesket ikke videre i sine erkendelser. Menneskeheden vil blive hængende i de fysiske iagttagelser og forklaringsmodeller, som ikke har formået at give svar på livets store spørgsmål.

Derfor er naturvidenskaben i krise

Kriser og konflikter er evolutionens udviklingsmetode på menneskehedens nuværende udviklingstrin, og derfor er konfrontationen mellem naturvidenskaben og åndsvidenskaben en nødvendighed. Det er ikke konflikt for konfliktens skyld, men for erkendelsens skyld. Her er nogle eksempler på konflikter, der kan være med til at bane vejen for en syntese af de to videnskaber:

Naturvidenskabens faste forudsætninger

Åndsvidenskaben påstår eksempelvis, at der findes indre tilstande og lokaliteter, hvor oplevelsen af tid og rum ændrer sig.

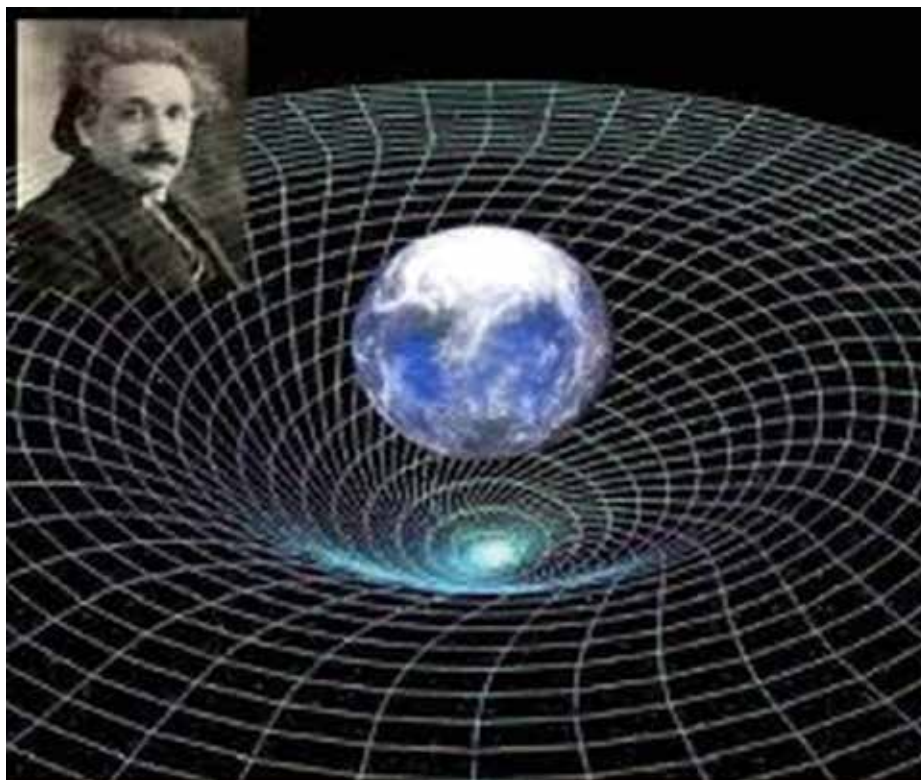
Ifølge åndsvidenskaben er det første indre eksistensplan efter det fysiske, følelsernes plan, som kaldes astralplanet. Under søvnen og efter den fysiske død er mennesket levende, bevidst og til stede på astralplanet i sit astrallegeme eller følelseslegeme. Og her er tilværelsen 4-dimensional. Det betyder, at man ikke kun ser en genstand fra én vinkel. Bevidstheden omslutter hele genstanden. Man oplever den derfor fra alle fire sider på én gang. Samtidig er tiden på astralplanet anderledes flydende, fleksibel eller elastisk – altså helt anderledes end i den fysiske verden, hvor tidens nøjagtige gang måles ved hjælp af et ur. På astralplanet befinder man sig endnu ikke i det "evige nu", men er godt på vej.

Men allerede på næste indre eksistensplan – mentalplanet eller tankens plan, der ligger bag astralplanet – er mennesket inde i en oplevelse af et "evigt nu" på grund af stoffets høje vibrationshastighed. Her er mennesket til stede i sit mentallegeme eller tankelegeme, og den primære oplevelse af bevægelse, er skiftende sindstilstande. Og her i tankesindets egen verden er tilværelsen 5-dimensional. Det betyder, at en genstand ikke alene ses fra alle fire sider på én gang, men samtidig opleves indefra. Det gælder ikke bare en enkelt genstand, men alt på dette bevidsthedsniveau. Alt er derfor til stede i bevidstheden. Man har en oplevelse af enhed med alt.

Det er en bevidsthedstilstand, der umuligt kan rummes i den begrænsede fysiske hjerne, men hjernen fungerer også udelukkende som bevidsthedens redskab i den fysiske 3-dimensionale verden. Åndsvidenskaben påstår altså, at tid kun eksisterer i virkningernes verden. I årsagernes verden er der ingen tid eller "nul-tid" eller det "evige nu".

Tid og rum – faste forudsætninger

Disse oplysninger er unægtelig i konflikt med de to klippefaste forudsætninger, som naturvidenskaben altid arbejder ud fra – nemlig tid og rum.

Selvfølgelig skaber disse informationer konflikt, for de er i strid med den sædvanlige oplevelse af tilværelsen. Hvis et menneske siger, at det skal ud at rejse, vil man sikkert spørge, hvornår, det skal af sted, og hvor rejsen går hen. Der skal med andre ord gøres rede for tid og rum. Hvis det svarer, at rejsen ikke går nogen steder hen, og at det ikke tager af sted på noget tidspunkt, vil det sikkert blive opfattet som en vittighed. Det fysiske menneske oplever, at alt sker i tid og rum. Tid og sted (eller rum) er ganske enkelt fundamentet for fysiske ræsonnementer.

Fysisk tid og psykisk tid

Konflikten mellem naturvidenskaben og åndsvidenskaben går derfor på spørgsmålet, om tiden overhovedet eksisterer, eller om tidsoplevelsen er noget, man selv skaber i bevidstheden.

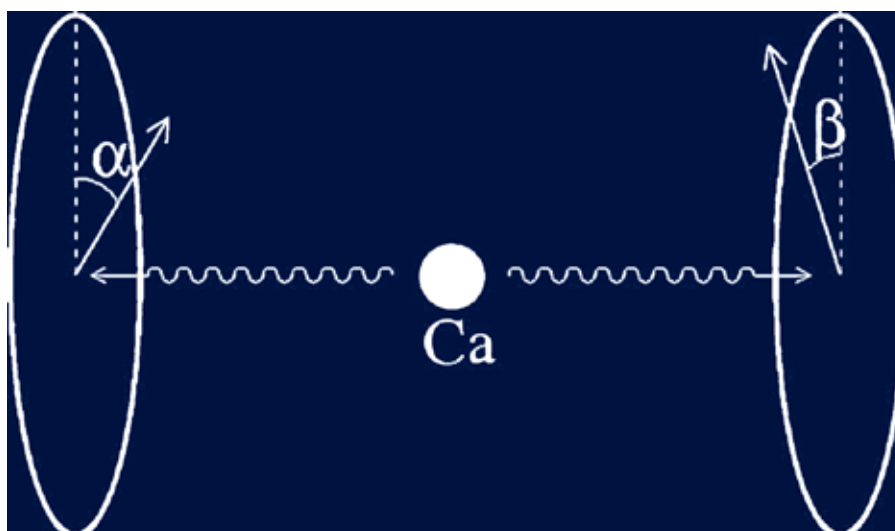
Reelt eksisterer tid ikke. Det er vanskeligt at forestille sig, at det ikke er tiden, der går, men mennesket der bevæger sig fra sindstilstand til sindstilstand. Tid eksisterer kun i menneskets tankesind. Tid er kun virkelighed, fordi tiden skabes af tænkeevnen. "Det evige nu" eller "ikke-tid" eller "nul-tid" kan kun opleves – ikke tænkes. Tanken vil straks opsplitte virkeligheden i tid.

Det samme gælder oplevelsen af rum. Hvis tid ikke eksisterer, eksisterer rum heller ikke. Rum eksisterer kun i kraft af afstande, og oplevelsen af afstande er nært knyttet til oplevelsen af fremadskridende tid. Når tiden smelter sammen til et "nu", forsvinder ideen om afstand i tid og rum. Når tiden forsvinder, smelter de fjerneste og de nærmeste ting sammen. Alt er til stede i samme øjeblik.

Aspect-eksperimentet

Albert Einstein var med til at planlægge et berømt eksperiment, som skulle bane den første sti ind til et ikke-fysisk verdensbillede. Eksperimentet fik navn efter dets leder, den franske fysiker Alain Aspect.¹ Aspect-eksperimentet, der blev udført i 1982, af Alain Aspect i samarbejde med Jean Dalibard og Gérard Roger, viste, at det utænkelige var virkelighed.

Der var tale om en eksperimentel test af Bells ulighed og dermed af EPR-paradokset.² Det lykkedes nemlig for forskerne at isolere en tvillingefoton – eller en todelt kærnepartikel – hvor hver tvilling bevægede sig med lysets hastighed i hver sin retning. De opdagede, at hvis man påvirkede den ene tvilling, så reagerede den anden tvilling på påvirkningen. Skete der noget med den ene, skete det samme med den anden samtidigt. Forbindelsen mellem dem blev opretholdt uafhængig af afstand og hastighed. Det, der forbandt dem, måtte derfor overskride tid og rum. Det afgørende spørgsmål er derfor: "*Hvad er det, der forbinder dem?*" Svaret må uundgåeligt blive filosofisk, og det viger naturvidenskaben som bekendt udenom.

Tilsyneladende brød de med forestillingerne om årsag og virkning, og fra ca. 1995-2005 – eller længere – har der været mange diskussioner og praktiske eksperimenter, der skulle påvise eller afkræfte signaloverførsel med overlyshastighed via kvantefysisk sammenfiltring. Aspect-eksperimentets resultat skabte virkelig røre i det globale fysikermiljø og der er stadig mange ting, der mangler at blive afklaret.

¹ Alain Aspect (født 15. juni 1947 i Agen) er en fransk fysiker, som har udført eksperimenter, der er centrale for forståelse af kvantemekanikken.

² Albert Einstein og Niels Bohr var uenige om forståelsen af kvantemekanikken. Denne uenighed blev formuleret præcist af Einstein i samarbejde med Boris Podolsky og Nathan Rosen i 1935 i form af det såkaldte Einstein-Podolsky-Rosen paradoks, forkortet EPR-paradokset. Det blev sat på matematisk formel i 1964 af John Bell, heraf navnet Bells ulighed.

Aspect-forsøgene er derfor af fundamental betydning ikke blot for fysikken, men for menneskets forståelse af hvordan verden overhovedet er skruet sammen – dvs. for filosofien. Mange fysikere har forsøgt at forklare kvantefysisk sammenfiltrering ud fra en deterministisk synsvinkel, for at rydde Bohrs kvantemekaniske sandsynligheder af vejen, men det er ikke lykkedes.

Den skræmmende konklusion

Albert Einstein, var rystet over de perspektiver, eksperimentet afslørede. Årsagen var, at fotonernes adfærd rev tæppet væk under alle de grundlæggende forudsætninger, fysikerne havde baseret deres verdensbillede på. Fænomenet viste, at der ikke findes en *mekanisk* lovmæssighed i Universet. Konklusionen rystede fysikerne, for hvis partiklerne ikke forbindes af en fysisk kraft, forbindes de uundgåeligt af en ikke-fysisk kraft. Og denne ikke-fysiske kraft forbinder genstande uafhængig af tid og rum. Hvad betyder det? Det betyder, at der er en helhedsskabende kraft i Universet. En kraft, der er i alt og forbinder alt. Et religiøst orienteret menneske ville sige, at denne helhedsskabende kraft er Gud. Et åndsvidenskabeligt orienteret menneske vil sige, at Gud er både transcendent og immanent – *"Gud er alt og Gud er i alt"*.

Der findes mange matematiske beregninger af fænomener, som ikke kan forklares på grundlag af de enkelte deles lokale samspil. En lang række fænomener kan kun forklares, hvis tid og rum ikke er faste størrelser. Alligevel har de fleste forskere endnu ikke mod til at tage de filosofiske konsekvenser af deres egne beregninger og iagttagelser. Konsekvenserne er for store og for alvorlige for det etablerede verdensbillede.

Frygter for karrieren – og en ny erkendelsesform

Normalt mistænkes forskerne for at frygte for deres karriere, og det er sikkert rigtigt i mange tilfælde, for naturligvis vil det være vanskeligt at opnå en høj uddannelse og derefter kæmpe sig frem til fremtrædende positioner og muligvis endda have modtaget fornemme titler og udmærkelser, og så pludselig acceptere, at det hele hviler på et forkert grundlag.

Men måske er der desuden dybereliggende lag i denne frygt. Måske drejer det sig mest af alt om frykten for at åbne sig for ukendte erkendelsesmetoder, der ikke er baseret på den traditionelle logiske, rationelle tænkning. Det kræver mod at bevæge sig over i en mere intuitiv erkendelsesform, for det er totalt ukendt territorium for nutidens intelligentsia.

På grænsen til den åndelige verden

Man kan sige, at naturvidenskaben nu er nået så langt, at den står ved grænsen til åndsvidenskabens verden, og den er tvunget til at krydse den, hvis den vil videre i sine erkendelser. Det er forståeligt, at mange forskere frygtsomt klamrer sig til de gamle forudsætninger, og derfor lægger de så stor vægt på den traditionelle bevisførelse. Men gør de det, skal de samtidig acceptere, at de aldrig bliver i stand til at besvare de store grundlæggende spørgsmål i livet, og det er dybest set deres opgave.

Menneskeheden vil interessere sig stadig mindre for tekniske forklaringer på, *hvordan* tingene fungerer. De ønsker svar på, *hvorfor* de fungerer, som de gør. Forskernes traditionelle metoder og resultater vil gradvis blive historie. De bliver håbløst gammeldags i et samfund, hvor mennesket begynder at erkende, at svarene findes i den indre, åndelige dimension, og at man aldrig vil finde dem ved fortsat at lede i den ydre, fysiske verden.

Åndsvidenskab også baseret på iagttagelse

Engang i fremtiden vil den nye naturvidenskabelige og den åndsvidenskabelige erkendelsesmåde ikke alene nærme sig hinanden. De vil smelte sammen i en syntese. Forskellen mellem de to videnskaber er faktisk ikke så stor, som mange forestiller sig. Naturvidenskaben anklager åndsvidenskaben for ikke at basere sin forskning på iagttagelse. Det er imidlertid ikke korrekt. Åndsvidenskaben er faktisk baseret på iagttagelser. Man skal blot udvide sin opfattelse af, hvilke sanser man kan iagttage med til at omfatte mere end de fem fysiske sanser. Man skal medregne de såkaldte oversanselige iagttagelsesmidler – eller "ESP". Det er en forkortelse af "extra sensory perception", som betyder "ekstra sanseoplevelse".

Naturvidenskaben på grænsen

Menneskeheden står i øjeblikket midt et afgørende valg. Og når der siges *menneskeheden*, må man ikke glemme, at menneskeheden er summen af enkeltindivider. Menneskehedens valg er udtryk for, hvad hvert enkelt menneske beslutter. Det er det enkelte menneskes valg, der afgør udfaldet af denne erkendelseskrise. Hvilket verdensbillede vælger man? Der er to mulige valg...

- bevarelsen af den eksisterende virkelighed med baggrund i tilfældighed, materialisme og grundlæggende adskilthed og kaos, eller ...
- en ny virkelighed med baggrund i formål, åndelighed og grundlæggende enhed og helhed.

Mange naturvidenskabelige forskere kæmper for at kvæle den spirende åndelighed. Andre har set skriften på væggen.

Fysikerne David Bohm (tv.) og David Peat (th.)

David Peat

Fysikeren David Peat og hans berømte kollega, David Bohm, drøftede ofte naturvidenskabens kamp for at bevare det eksisterende paradigme, og David Peat udtalte blandt andet:

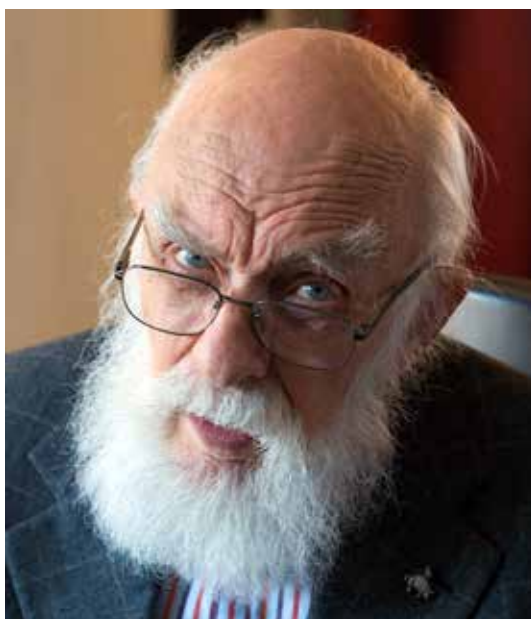
"Jeg kom i vanskeligheder, fordi jeg altid var mere optaget af de spørgsmål, jeg ikke kunne besvare, i stedet for at arbejde med spørgsmål, der var "videnskabeligt acceptable". Det, vi har brug for, er ikke så meget nye videnskabelige ideer, selvom de fortsat vil være af stor interesse. Nej, spørgsmålet er: Hvordan kan naturvidenskaben, når den er baseret på en fragmentarisk holdning til livet, nogen sinde forstå kernen i problemer, der beror på sammenhænge af næsten ubegrænset størrelse? Svaret ligger ikke i at ophobe mere viden. Det, vi har brug for er visdom. Det er snarere fraværet af visdom, end det er mangel på viden, der skaber de alvorligste problemer."

David Peat, fysiker: *Videnskab og kreativitet*

David Bohm var bestemt ikke uenig, for han har udtalt, at:

"Den almindelige tankegang er, at fysikkens hovedformål er at skabe formler, som konkret kan forudsige eksperimentelle resultater. Fysikere er mere interesserede i formlerne end ideerne bag dem. Jeg tror, vi er nødt til at ændre hele vores opfattelse af, hvad videnskab er. Tiden er inde til en kreativ bølge, der kan tage nye retninger"

David Bohm, fysiker: *Videnskab og kreativitet*

Skepticisme

Et andet grundlæggende problem, der skal overvindes, er de to videnskabers manglende respekt for hinandens erkendelsesmetoder og forskningsresultater. Metafysikeren anser den naturvidenskabelige forsker som én, der kun magter at krybe rundt på jorden. Den naturvidenskabelige forsker ser på metafysikeren som én, der står med begge ben solidt plantet i den blå luft. De to videnskaber beskylder med andre ord hinanden for enten helt at mangle skepticisme eller helt at lade sig blokere af skepticisme. Har naturvidenskaben egentlig ikke ret? Er det ikke sundt med en god portion skepticisme? Det kommer an på, hvad man forstår ved skepticisme.

At tvivle eller at benægte

Hvis skepticisme er et standpunkt, hvor man tvivler, undres og stiller spørgsmål, er skepticisme fuldstændig berettiget. Det er faktisk en nødvendig faktor i den menneskelige udvikling. Hvis man ikke tvivler, stiller spørgsmål og bruger sin skelneevne, ville enhver tåbelig ide blive taget for gode varer.

Men skepticismen mister sin værdi, når den benægter i stedet for at drage i tvivl. Når skepticismen ikke længere er et middel til at finde sandheden, bliver den til materialisme – for nu forsøger den at fastholde en ensidig og ufuldstændig opfattelse af livet.

*"Hvis naturvidenskaben havde udforsket
såkaldte mirakler i stedet for at afvise dem,
var mange skjulte naturlove blevet afsløret"*

H.P. Blavatsky

Kirkens største problem er skepticisme

Sund skepticisme er blevet Kirkens største problem i dag. Når Kirken skal besvare spørgsmål stillet af nutidens skarpe intellekt, svarer præsterne med en falmet og død autoritet. *"I skal bare tro"*, siger de med løftet pegefinger. Men intelligente mennesker kan ikke tro, hvis det kræver, at forstanden kobles fra. Hvis Kirken kunne besvare de åndelige spørgsmål, sådan som åndsvidenskaben forsøger at gøre det, ville skepticismen have rensset religionen for overtro. I stedet bliver selve religionen forkastet.

Hvad er overtro?

Tro kontra viden er ét problem, man er nødt til at forholde sig til. Men hvad med tro kontra overtro? Hvad er tro, og hvad er overtro? Annie Besant giver dette præcise svar:

*"Overtro er at gøre det uvæsentlige
til det væsentlige."*

Og hun giver dette eksempel på, hvordan tro forvandles til overtro – hvor det væsentlige erstattes af det uvæsentlige:

"En hellig mand plejede at ofre hver dag. Han havde altid sin kat med sig, og da katten holdt meget af ham, løb den altid hen til ham under offerhandlingen. Derfor bandt han altid katten til en stolpe. Manden døde, og sagnet om hans ofringer overlevede ham. Andre begyndte at udføre den samme offerceremoni. Og hver gang indledtes ritualet med at binde en kat til en stolpe. I tidens løb forsvandt den øvrige del af offerhandlingen. Til slut samledes folk for at binde katte til stolper. Det er overtro!"

Det kan man more sig over, men i dag mødes men jo én gang om året for at slå katten af tøndens!" Og hvem husker den oprindelige betydning af dette ritual?

Det grønne fad

Mange af nutidens ritualer har mistet forbindelsen til den oprindelige betydning. Julen er et godt eksempel på, at det oprindelige og det væsentlige, nemlig opvækkelsen af sjælsbevidstheden i mennesket – der symbolsk kaldes "fødslen af kærlighedens princip i hjertets krybberum" – er blevet erstattet af et materialistisk forbrugsorgie, der er helt ude af proportioner. Menneskeheden danser igen omkring guldkalven. Hvordan denne skævvridning opstår, kan man opleve i det daglige liv, hvor de fleste skaber mange små ritualer, som udføres uden nærmere eftertanke og dybere forståelse. Problemet opstår, når man kun interesserer sig for "hvordan", man gør tingene – ikke "hvorfor".

Et godt eksempel er en nygift kvinde, som af og til serverede indbagt mørbrad. Og hver gang skar hun enderne af mørbraden, inden hun serverede den. En dag spurgte hendes mand, hvorfor hun skar enderne af. "Det gjorde min mor altid", var svaret. Manden spurgte nu svigermor, hvorfor hun skar enderne af mørbraden, og hendes svar var det samme: "Det gjorde min mor altid." Og da de spurgte bedstemor, svarede hun: "Ja, det gjorde jeg, for ellers kunne den ikke være i det grønne serveringsfad." Tomme ritualer opstår, når man glemmer oprindelsen til dem, men alligevel fortsætter med at udføre dem. Menneskeheden har lært det af den naturvidenskabelige forsker, som altid fokuserer på *hvordan*. Man har glemt at spørge *hvorfor*.

Åndsvidenskabens erkendelsesmetoder

Men tilbage til nutidens naturvidenskab, som nu nærmer sig grænsen til en ny verdensanskuelse og dermed en dybtgående forandring af det naturvidenskabelige paradigme. Der er en tydelig tendens overalt i den vestlige verden, hvor flere og flere bevæger sig fra troen på ydre autoriteter i skikkelse af eksperter, forskere, præster m.fl. til troen på sig selv, sin egen vurderingsevne, sin egen indre autoritet. Det viser sig som engagement i åndelig søgen, meditationsteknikker, healingmetoder – men også gennem nye former for psykoterapi, selvudviklingskurser etc. Endnu er det kun et mindretal, der er direkte engageret i åndeligt arbejde, men antallet er hastigt stigende.

Flere og flere accepterer, at mennesket er andet og mere end begrænsede biologiske mekanismer. Flere og flere accepterer, at mennesket er dele af en større helhed, at det er forbundet med resten af Universet, og at Universet er langt mere end det fysiske univers.

Åndsvidenskab kontra new age

Denne nye bevægelse har fået mange navne, men den mest kendte er vel "new age"? Hvad kendetegner denne bevægelse? Som reaktion mod naturvidenskabens materialistiske livssyn, forkaster mange logik og empiri, og i stedet forsøger de at forstå virkeligheden og sig selv fra en såkaldt "intuitiv" eller følelsesmæssig indgangsvinkel. Det er absolut forståeligt, men som før sagt – uden skepticisme og en kritisk mental vurdering af de nye livsværdier, risikerer man at acceptere en masse tvivlsomme eller direkte forkerte informationer. Det er indlysende forkert at acceptere uvidenhed som en forudsætning for forståelse af livets mysterier.

Den hundrede abe

Et godt eksempel er historien om "den hundrede abe". Det er historien om en flok bavianer på en ø, som angiveligt ofte spiste kartofler, som de selv gravede op. Men en dag begyndte nogle af de unge medlemmer af bavianflokken at vaske kartoflerne, før de spiste dem. De ældre bavianer iagttog dem på afstand med undren og skepticisme. Men flere og flere fra abeflokken fulgte denne adfærd, og da et bestemt antal bavianer vaskede kartoflerne, begyndte andre aber på omkringliggende øer at gøre nøjagtig det samme. Konklusionen på historien er, at når et vist antal aber – eller mennesker – gennemgår en bevidsthedsforandring, vil andre også spontant blive påvirket af denne forandring og ændre adfærd. Potentielt ligger der utroligt mange muligheder i denne iagttagelse – *hvis det er en iagttagelse.*

Næsten alle new-age-mennesker kender denne historie. Problemet er bare, at denne og lignende historier accepteres uden undersøgelse. De er vandrehistorier, som går fra mund til mund, og undervejs bliver de en kendsgerning – en sandhed. En nærmere undersøgelse viste desværre, at der ikke var hold i historien. Den blev oprindeligt fortalt af Lyall Watson i *Lifetide*, og senere fortalte han, at han ikke ønskede at præsentere historien som en fast videnskabelig kendsgerning, men som en metafor – et billede på hvordan fænomenet "kritisk masse" fungerer.

Åndeligt søgende mennesker gavner derfor den åndsvidenskabelige sag ved at møde den alternative forskning med sund kritisk sans, mens materialistisk orienterede mennesker gavner den naturvidenskabelige sag ved at kræve, at naturvidenskaben overholder sin egen "grundlov" – aldrig at afvise åndsvidenskabelige påstande uden seriøs og grundig undersøgelse.

Overfysiske erkendelsesmetoder

Det fører til spørgsmålet om åndsvidenskabens forsknings- og erkendelsesmetode, som er baseret på evnen til oversanselig opfattelse. Det er en forskningsmetode, der skaber afvisning i etablerede kredse, og den grundlæggende antagelse er da også, at der er meget stor forskel på de to videnskabers forskningsmetoder. Men en nærmere undersøgelse vil vise, at forskellen måske ikke er så stor, som de fleste almindeligvis tror.

I virkeligheden forsker begge videnskaber på grundlag af *iagttagelse*. Naturvidenskaben forsker gennem iagttagelse ved hjælp af *fysiske* erkendelsesmetoder. Åndsvidenskaben forsker også ved hjælp af iagttagelse, men ved hjælp af *overfysiske* erkendelsesmetoder. De tekniske detaljer bag de forskellige oversanselige evner, vil være alt for omfattende at komme ind på her, men man kan eksempelvis tage udgangspunkt i clairvoyance eller klarsyn – evnen til at se den ikke-fysiske verden.

Den blinde dommer

Hvor grotesk denne holdning egentlig er, vil man sikkert kunne forstå, hvis man forestiller sig en retssal med en blind dommer. Et øjenvidne føres frem for den blinde dommer, men øjenvidnet afvises, fordi vidneudsagnet efter dommerens erfaring hviler på overtro, fantasier og forestillinger. Den seende må først bevise, at det overhovedet er muligt at se, før vidneforklaringen kan tages alvorligt. Man vurderer altså ikke vidneudsagnet, men fokuserer udelukkende på, om det overhovedet er muligt at se.

Nøjagtigt det samme sker, når clairvoyante udtaler sig. Naturvidenskabens forskere er samfundets blinde dommere, og de clairvoyante er øjenvidner til fænomener, de fleste endnu ikke kan se. Når clairvoyante fortæller, hvad de ser, undersøger forskerne ikke deres vidneudsagn. De forlanger først naturvidenskabelige beviser på, at man overhovedet kan se den ikke-fysiske verden. Man kræver desuden fysiske beviser på eksistensen af en ikke-fysiske virkelighed. Kravet er indlysende urimeligt.

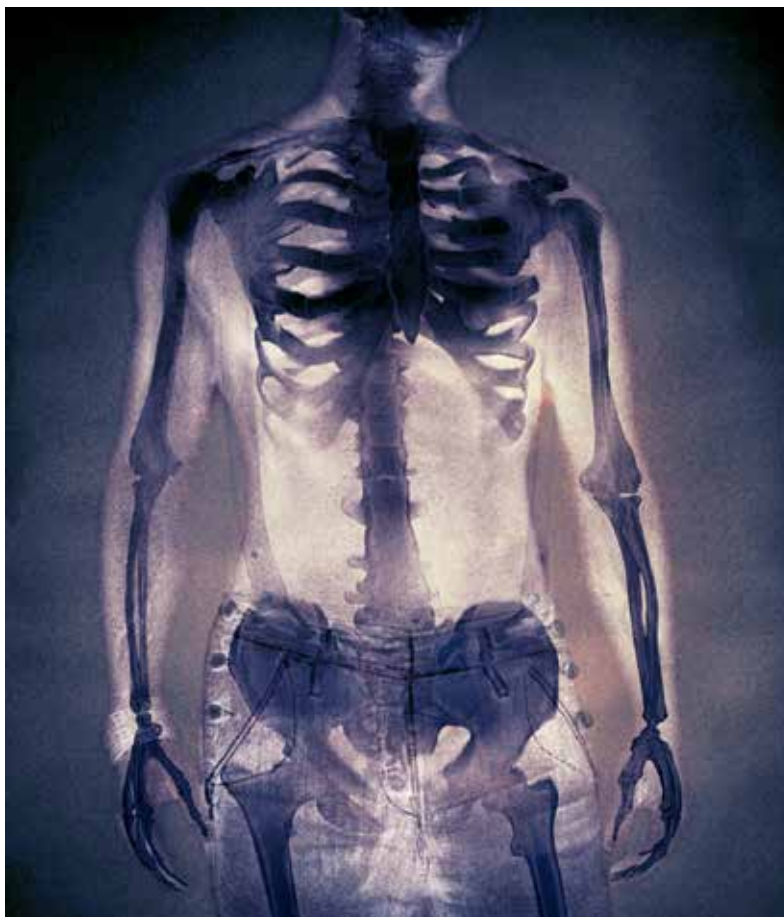
Annie Besant giver udtryk for nogenlunde det samme:

*"Det bliver ikke mere troværdigt af,
at 100 blinde benægter muligheden af,
at synlige genstande kan ses af seende,
end at ét seende menneske bekræfter påstanden."*

Annie Besant, *Reinkarnation*, s. 30

Kirlianfoto og røntgen

Naturvidenskaben afviser eksempelvis, at nogle mennesker er i stand til at se æteren – altså stofstrukturer i det elektromagnetiske bølgeområde. Åndsvidenskaben kalder denne evne for *æterisk klarsyn*, som er en evne, der er forbundet med det fysiske øje, der har større sensitivitet end gennemsnittet. Æterisk syn hører derfor ikke til oversanselige evner.

Forskerne har mulighed for at konstatere, at fænomenet eksisterer, for de har selv set menneskets æteriske legeme på følsomme fotografiske film. Man kalder teknikken for "kirlianfoto". De tager traditionen tro udgangspunkt i den fysiske krop og fortolker fænomenet som *udstråling* fra kroppen. Åndsvidenskaben påstår imidlertid, at naturvidenskaben har byttet om på årsag og virkning, for kroppen er en *fortætning* af det æteriske legeme.

Det væsentlige er ikke denne konflikt mellem årsag og virkning, men at åndsvidenskabens påstand om æterisk klarsyn helt afvises, samtidig med at naturvidenskaben faktisk anvender æterisk klarsyn uden at tænke over det. Man kalder det "røntgen". Men æterisk klarsyn afvises som bedrag. Røntgen er til gengæld virkelighed og videnskabelig, fordi den udføres af maskiner.

Objektive beviser er en illusion

Videnskabernes bevisførelse er interessant. Åndsvidenskaben arbejder med den *subjektive* verden. Naturvidenskaben arbejder med den *objektive* verden og påstår derfor, at den arbejder med objektive beviser. Derfor lægges der uhyre stor vægt på objektivitet. Al naturvidenskabelig forskning er baseret på den såkaldte objektive bevisførelse.

Illusionen om det objektive bevis hviler på den antagelse, at sandheden om livet kan afdækkes gennem eksperiment – at sandheden ikke er noget, der er-fares inde i det enkelte menneske, men udenfor mennesket. *Men al erfaring uden undtagelse er subjektiv.*

Denne konklusion kommer oven i købet fra naturvidenskabens egne kredse. Forklaringen er enkel og logisk. Når mennesket opfatter noget med sine sanser, danner hjernen et billede af iagttagelsen. Dette billede er ikke identisk med iagttagelsen, på samme måde som et kort ikke er identisk med landskabet. Man iagttager derfor et billede af oplevelsen. Og dette billede har man selv skabt. Derfor er enhver erfaring subjektiv – uden undtagelse. Objektive erfaringer eksisterer ganske enkelt ikke. Kravet om objektive beviser er derfor absurd.

*"Al erfaring er subjektiv.
Vores hjerner danner de billeder,
som vi tror, vi opfatter."*

Gregory Bateson³: *Ånd og natur*, s. 19

Denne erkendelse bør give stof til eftertanke, når man samtidig tænker på, at den naturvidenskabelige forskning er empirisk – altså erfaringsbaseret. Konklusionen må uundgåeligt blive, at naturvidenskaben arbejder subjektivt – ligesom åndsvidenskaben. Og ligesom enhver anden tankeskole.

³ Gregory Bateson (09. maj 1904-04. juli 1980) var en af 1900-tallets betydeligste sociale naturvidenskabsmænd. Han har arbejdet indenfor flere forskellige fagområder, især evolutionsteori, psykologi, double-bind teorien, systemteori, kybernetik og pædagogik.

Paradigmeskift – et farvel til materialismen

Disse erkendelser medfører, at menneskeheden uundgåeligt nærmer sig et spring i det dominerende verdenssyn – et paradigmeskift. Det bliver ikke et farvel til et naturvidenskabeligt verdenssyn, men helt sikkert et farvel til det *nuværende* naturvidenskabelige verdenssyn. Naturvidenskaben skal ikke forkastes. Menneskeheden skal bygge ovenpå dens imponerende resultater og erkendelser. Det kommende paradigmeskift vil utvivlsomt få dybtgående følger for naturvidenskabens rolle, dens indhold, dens metoder og bedømmelsen af dens resultater. Og det vil ændre undervisningen og dermed hele livsgrundlaget.

Det objektive bevis, som måske skulle kaldes "den ydre iagttagelse", vil i fremtiden blive kombineret med den subjektive erkendelse eller "den indre overbevisning". Det subjektive eller den indre overbevisning er derfor langt stærkere end det objektive eller ydre "bevis".

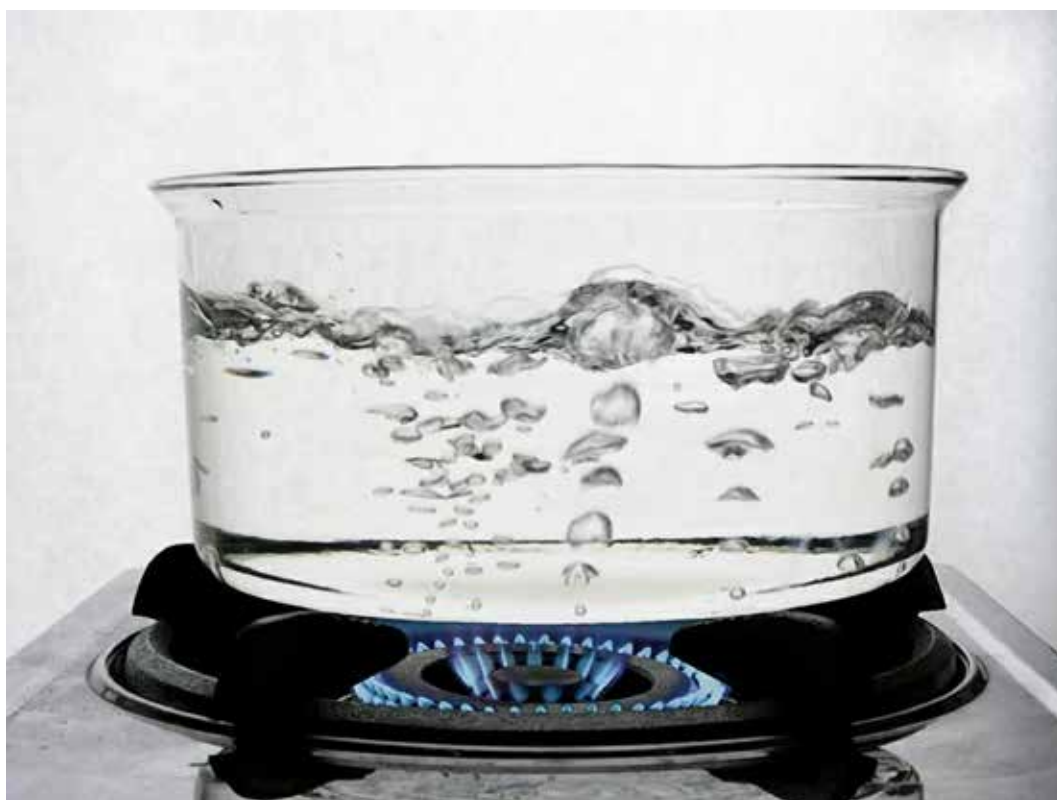
Hvis man lukker øjnene og ser en regnbue, kan der ikke gives et objektivt bevis for denne oplevelse. Men det menneske, der har haft denne indre oplevelse, ved, at det har set en regnbue. Det er bevis nok. Et naturvidenskabeligt udsagn om at oplevelsen ikke kan bevises, og derfor ikke eksisterer, vil ikke ændre opfattelsen. Den subjektive oplevelse er derfor stærkere end den objektive bevisførelse. Den indre overbevisning er vigtigere end den ydre. Mennesket stoler mere på sin indre autoritet end på den ydre.

På vej mod en helhedsvidenskab

Naturvidenskaben nærmer sig sandheden nedefra. Åndsvidenskaben nærmer sig sandheden oppefra. Når de mødes, kan de smelte sammen til en helhedsvidenskab.

Åndsvidenskaben kan give naturvidenskaben nøglen til forståelsen af livet og energien i formen – af årsagerne bag virkningerne. Åndsvidenskaben kan besvare det vigtige spørgsmål ... *hvorfor*. En helhedsvidenskab begynder derfor med åndsvidenskaben, og slutter med naturvidenskabens iagttagelse af årsagernes virkninger i den fysiske verden. Det bliver naturvidenskabens opgave at verificere åndsvidenskabens iagttagelser. *Ethvert hvorfor skal forklares med et hvordan.*

Eksempel med vand

Syntesen af naturvidenskaben og åndsvidenskaben sker ikke af hensyn til videnskaberne. Målet er ikke, at naturvidenskaben forandres, men at menneskeheden som helhed forandres. Processen kan sammenlignes med vand, der opvarmes til kogepunktet. Inden kogepunktet opfører vandmolekylernes sig kollektivt som væske. Men når vandet koges og forvandles til damp, forandres molekylernes opførsel radikalt – de opfører sig ikke længere kollektivt som en væske, men som en luftart snarere end en væske. Men de enkelte molekyler har overhovedet ikke forandret sig. Fysikkens love, der gælder for hvert enkelt molekyle, har ikke forandret sig. Det er forholdet mellem molekylerne, der har forandret sig. Det medfører en helt anderledes kollektiv opførsel efter helt andre fysiske love.

Samfundets forvandling

Menneskeheden kan forvente lignende transformationer. Fysikkens, kemiens og biologiens love forandrer sig ikke, for de er naturlove. Det enkelte menneske vil

fortsat fungere som en individuel biologisk skabning. Men på det kollektive plan vil de ændrede forhold til det enkelte menneske og til menneskeheden begynde at fremkalde totalt anderledes samfund. Økonomiens, politikens og sociologiens "love" vil forandres totalt, for det er love, som er baseret på menneskers kollektive adfærd. De er *ikke* naturlove.

Hvordan bliver det nye samfund?

Kan man forestille sig, hvordan det nye samfund vil blive? Man kan også spørge, om et vandmolekyle, der kun har kendt til livet som væske, mon nogen sinde kan gætte, hvordan tilværelsen vil være efter forvandlingen til damp?

Held og lykke med transformationsprocessen!

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk